

Brussel, 23 februari 2026
(OR. en)

6343/26

SOC 84
EMPL 35

NOTA

van:	het voorzitterschap
aan:	het Comité van permanente vertegenwoordigers/de Raad
Betreft:	De armoedecyclus doorbreken: ontwikkelen van persoonsgerichte ondersteunende en activeringsdiensten – <i>Gedachtewisseling</i>

De delegaties vinden in de bijlage een oriënterende nota van het voorzitterschap over het bovengenoemde onderwerp, met het oog op de gedachtewisseling in de Raad Epsco op 9 maart 2026.

DE ARMOEDECYCLUS DOORBREKEN: ONTWIKKELEN VAN PERSOONSGERICHTE ONDERSTEUNENDE EN ACTIVERINGSDIENSTEN

De armoedecyclus doorbreken

In 2025 bevestigde voorzitter Von der Leyen in haar toespraak over de Staat van de Unie dat de langetermijnvisie van de Unie erin bestaat armoede tussen nu en 2050 uit te bannen met de boodschap dat de Unie haar plan daartoe zal uitzet¹. De verwezenlijking van deze overkoepelende doelstelling in de Unie komt in het gedrang vanwege de steeds hogere kosten van levensonderhoud, macro-economische problemen en financiële onzekerheid.

Reeds lang bestaande uitdagingen, zoals armoede onder werkenden, de toenemende krapte op de woningmarkt met alle gevolgen van dien voor de betaalbaarheid, en de grote hoeveelheid gezinnen waarvan de kinderen in armoede verkeren, illustreren het multidimensionale karakter van deze kwestie. Dit onderstreept de noodzaak van uitgebreidere en doeltreffendere beleidsreacties. Als deel van deze reacties moet niet alleen adequate inkomenssteun aan mensen in nood worden geboden, maar ook actieve inclusie en de toegang tot essentiële diensten worden bevorderd. Vroeg in het leven armoede lijden, heeft zwaarwegende en langdurige gevolgen, zowel op individueel als op maatschappelijk niveau: het verergert ongelijkheden in de sociale participatie en maakt het waarschijnlijker dat kansarmoede van de ene generatie op de andere wordt overgedragen. Daarom zijn er sterkere preventiemechanismen nodig om de kans dat mensen in armoede vervallen in de eerste plaats te verkleinen en tegelijkertijd intergenerationele armoede aan te pakken.

Ontwikkelen van persoonsgerichte ondersteunende en activeringsdiensten

Persoonsgerichte ondersteunende en activeringsdiensten zijn doeltreffend gebleken voor het aanpakken van sociale ongelijkheden en het in staat stellen van mensen om hun volledige potentieel te ontwikkelen.

¹ Toespraak over de Staat van de Unie 2025.

Om de structurele oorzaken van armoede aan te pakken en de vicieuze cirkel van kansarmoede te doorbreken, moet er absoluut meer worden geïnvesteerd in geïntegreerde en hoogwaardige ondersteunende diensten met voldoende middelen, waaronder diensten voor sociale inclusie (bijvoorbeeld maatschappelijk werk, counseling, coaching, mentoring, psychologische ondersteuning en re-integratie), en andere algemene ondersteunende diensten, met inbegrip van voor- en vroegschoolse educatie en opvang, gezondheidszorg, langdurige zorg, onderwijs en opleiding en huisvesting.

Het is van cruciaal belang prioriteit te geven aan beleid dat vroegtijdige betrokkenheid en gepersonaliseerde hulpverlening faciliteert, met inbegrip van individuele beoordelingen van vaardigheden, loopbaanbegeleiding en gerichte opleidings- of omscholingsmogelijkheden die zijn afgestemd op de behoeften van de arbeidsmarkt. Activeringsbeleid kan niet doeltreffend zijn indien het niet wordt opgezet rond de doelen, capaciteiten en sociale context van het individu, waarbij wordt erkend dat zelfbeschikking, sociale banden en zelfredzaamheid de sleutel vormen tot het doorbreken van de cycli van uitsluiting. Een persoonsgerichte insteek bevordert daarnaast ook waardigheid, autonomie en keuzevrijheid.

Tegelijkertijd is armoede een dermate complex probleem dat voor het doorbreken ervan samenwerking tussen sectoren nodig is – zoals sociale diensten, gezondheidszorg, onderwijs, werkgelegenheid en huisvesting – met naadloze trajecten waarlangs personen “onder één dak” of via gecoördineerde doorverwijzingssystemen toegang kunnen krijgen tot alles wat ze nodig hebben. Met name is het heel belangrijk de banden tussen socialebeschermingsstelsels en openbare diensten voor arbeidsvoorziening te versterken en daarnaast stimulansen te bieden die de overgang naar werk financieel rendabel en duurzaam maken. Dergelijke ondersteunende maatregelen bevorderen niet alleen de integratie op de arbeidsmarkt, maar dragen ook bij aan bredere sociale participatie, gelijke kansen en sociale cohesie.

Bovendien helpt het betrekken van lokale organisaties, ondersteuningsgroepen van lotgenoten en basisactoren ervoor te zorgen dat diensten op maat gesneden, gericht en toegankelijk zijn. Modellen in gemeenschapsverband bevorderen ook wederzijdse ondersteuning en sociaal kapitaal, wat belangrijke factoren zijn voor duurzame inclusie.

Om de best mogelijke resultaten te halen, moeten interventies zelfvertrouwen opbouwen, geïnternaliseerde stigma's verminderen en copingvaardigheden verbeteren met het oog op doeltreffende sociale uitkomsten, in overeenstemming met de groene en de digitale transitie.

De allereerste EU-strategie tegen armoede (verschijnt eerste helft 2026), zal naar verwachting het belang van persoonsgerichte ondersteunende en activeringsdiensten vergroten en benadrukken. Hoewel er enige vooruitgang is geboekt in de richting van de armoedereductiedoelstelling voor 2030, blijft het tempo over het algemeen traag. Armoede treft vrouwen, gezinnen met kinderen en mensen in kwetsbare situaties nog steeds onevenredig hard, wat erop wijst dat er dringend coherenter, specifiekere en toekomstgerichte maatregelen nodig zijn. Het beleid moet beslist doeltreffend zijn, een aanvulling vormen op klassieke hulpverlening en preventiegerichte benaderingen omvatten. Versterkte beleidssamenhang en -coördinatie op zowel EU-, nationaal als regionaal niveau, ook via het Europees Semester, zijn essentieel om ervoor te zorgen dat niemand achterblijft.

Doel van de gedachtewisseling

Gezien dit alles worden de ministers verzocht van gedachten te wisselen over doeltreffende beleidsmaatregelen om de armoedecyclus te doorbreken, met bijzondere nadruk op de rol van persoonsgerichte ondersteunende en activeringsdiensten. De discussie heeft tot doel een aanzet te geven voor het bekijken van de overgang van louter geldelijke bijstand naar holistische en ondersteunende gepersonaliseerde hulp en diensten in natura. In dit verband kunnen de ministers nadenken over hoe socialebeschermingsstelsels en activeringsdiensten beter kunnen worden ingericht naar autonomie, sociale inclusie en werkgelegenheid.

Vragen voor het debat

In het licht van het bovenstaande worden de ministers verzocht zich te buigen over de volgende vragen:

- 1. Welke van uw maatregelen heeft geleid tot een effectieve versterking van persoonsgerichte ondersteunende en activeringsdiensten om armoede en/of sociale uitsluiting te voorkomen?*
 - 2. Hoe kan persoonsgericht ondersteunend en activeringsbeleid worden ingebed in de komende allereerste EU-strategie tegen armoede?*
-